

OSAO

Opiskelijaliikkuvuus OSAOssa ja oppisopimusjakson toteuttaminen ulkomailla

29.9.2026

Mirja Hietala

Kansainvälisten asioiden koordinaattori

Esityksen sisältö

- 1) OSAOn opiskelijaliikkuvuuksista
- 2) Ulkomaanjakson eri toteutustapoja (OPH)
- 3) OSAOn oppisopimukset ulkomailla
- 4) Esimerkki 1: Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijan ja lähettävän opettajan kokemus Norjassa
- 5) Esimerkki 2: Liiketoiminnan opiskelija oppisopimuksella Iso-Britanniassa
- 6) Esimerkki 3: Parhaillaan toteutuva oppisopimusjakso Islannissa

OSAOn opiskelijaliikkuvuuksista

- Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus toteutetaan pääasiassa **Erasmus+ KA1 -ohjelman** kautta (akkreditointi 2021–2027).
- Erasmus+-liikkuvuusrahoitus noin **400 000 €/hankekausi**.
- Rahoitus mahdollistaa vuosittain noin **100–150 opiskelijaliikkuvuutta**.
- Kiinnostus kansainvälisiin jaksoihin ylittää käytettävissä olevat resurssit.

Yleisimmät liikkuvuusmuodot:

- Työpaikalla tapahtuvat oppimisjaksot ulkomailla (Training Agreement).
- Ryhmäliikkuvuudet yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen opiskelijaryhmän kanssa (Group Learning Programme).

Huomio

- Erasmus+ -ohjelman puitteissa ei ole toteutettu oppisopimusmuotoisia ulkomaanjaksoja viime vuosina.

	Henkilö A Oppilaitoksessa opiskeleva	Henkilö B Oppisopimuksella (työsuhteessa) opiskeleva
CASE 1: Ulkomainen työpaikka ei maksa palkkaa 	Tehdään koulutus sopimus (Training agreement) ulkomaisen koulutustyöpaikan kanssa. Lisäksi tulee tehdä HOKS:n päivitys.	1) Suomalainen työnantaja maksaa palkkaa jakson aikana → Oppisopimus Suomessa jää voimaan ulkomaanjakson ajalle ja tehdään Erasmus+ oppimissopimus (Learning agreement) ulkomaisen koulutustyöpaikan kanssa. Lisäksi tulee tehdä HOKS:n päivitys. 2) Kumpikaan yritys ei maksa palkkaa ulkomaanjakson ajalta → Tehdään jakson ajalle koulutus sopimus (Training agreement) ulkomaisen koulutustyöpaikan kanssa ja sovitaan oppisopimuksen keskeytyksestä jakson ajaksi. Kun oppisopimuksen rinnalla opiskellaan koulutus sopimuksella, tulee molempien sopimusten voimassaolo määritellä siten, että niistä käy selkeästi ja tarkasti ilmi se, että ne eivät ole voimassa päällekkäin. Lisäksi tulee tehdä HOKS:n päivitys.
CASE 2: Ulkomainen työpaikka maksaa palkkaa	Tehdään oppisopimus (Apprenticeship) ulkomaisen koulutustyöpaikan kanssa. Lisäksi tulee tehdä HOKS:n päivitys.	Ulkomainen kouluttava työpaikka maksaa palkkaa ulkomaanjakson aikana → Tehdään oppisopimus (Apprenticeship) ulkomaisen koulutustyöpaikan kanssa ja sovitaan suomalaisen oppisopimuksen keskeytyksestä jakson ajaksi. Kun oppisopimuksen rinnalla opiskellaan ulkomailla toisella oppisopimuksella, tulee molempien sopimusten voimassaolo määritellä siten, että niistä käy selkeästi ja tarkasti ilmi se, että ne eivät ole voimassa päällekkäin. Lisäksi tulee tehdä HOKS:n päivitys.

OSAO
esimerkitapaukset

Kuva1 Ulkomaanjakson eri toteutustapoja. (Selvitys oppisopimus liikkuvuudesta NVT <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Selvitys%20oppisopimusliikkuvuudesta%20NVT.pdf>)

OSAOn oppisopimukset ulkomailla

Ulkomaisen työnantajan kanssa on toteutettu oppisopimusjaksoja vuosina 2020 – 2026 yhteensä 15.

- Tulemme lisäämään tiedotusta ja markkinointia oppisopimusmahdollisuudesta (Intra, julkinen nettisivu, koulutuspäälliköiden infossa esille jne) -> Tietoisuus lisää kysyntää.
 - Hyvä lisä mahdollistaa ulkomaan kokemuksia Erasmus+ ja muun rahoituksen ohella.
- 6 ajoneuvoalan oppisopimusta
 - 2 Kone- ja tuotantotekniikan oppisopimusta
 - 2 Liiketoiminnan oppisopimusta
 - 1 Media-alan oppisopimus
 - 4 Rakennusalan oppisopimusta

Näistä suuntautui 2 Iso-Britaniaan , 1 Islantiin, 1 Espanjaan, 4 Norjaan, 1 Ruotsiin ja 6 Saksaan.

Yleisimmät toteutustavat OSAOssa

1) OSAOn oppisopimusopiskelijan kotimaan oppisopimusjakso keskeytetään ulkomaanjakson ajaksi.

Ulkomaanjakson aikana opiskelija on joko

- **koulutussopimuksella (Training Agreement)** ulkomaisessa yrityksessä tai
- **oppimissopimuksella (Learning Agreement)** ulkomaisessa oppilaitoksessa.

Opiskelijalle myönnetään **Erasmus+ -liikkuvuusavustus**.
(Case 1, henkilö B, tapaus 2)

2) OSAOssa oppilaitosmuotoisesti opiskeleva opiskelija lähtee oppisopimusjaksolle ulkomaiseen yritykseen (palkka, työsopimus, oppisopimus).

(Case 2, henkilö A)

3) Oppisopimus jatkuu myös ulkomaanjakson ajan.

OSAOssa on toteutunut myös tapauksia, joissa oppisopimusta ei keskeytetä ulkomaanjakson ajaksi:

- Oppisopimusopiskelija saa **kotimaisesta yrityksestä palkkaa myös ulkomaan oppisopimusjakson ajan.**
- Opiskelijalle laaditaan **Learning Agreement (oppimissopimus)** ulkomaisen yrityksen kanssa.
- **Oppisopimusta ei keskeytetä.**
(Case 1, henkilö B, tapaus 1)

Erasmus+ liikkuvuusavustus

Varsinaiselle oppisopimusjaksolle (*Apprentices*) lähtevälle opiskelijalle voidaan myöntää Erasmus+ liikkuvuusavustusta, OSAOssa ei ole vielä tätä tehty mutta tarvittaessa harkitaan myöntämistä **tapauskohtaisesti**. Pyrimme säästämään Erasmus+ rahoitusta heille, jotka eivät saa palkkaa ulkomailla olon aikana.

Valmistautuminen ulkomaanjaksoon

- Opiskelijalle tarjotaan oman tutkinnonalan tutkinnon osien lisäksi suoritettavaksi myös valinnainen suoritettava yto: **Kansainvälisessä työympäristössä toimiminen**
- Toimipisteen kv-vastaava sekä omaopettajat valmentavat ulkomaan jaksoon.

Esimerkki 1

”Case 2, Henkilö A”:

**Kone- ja tuotantotekniikan opiskelija
oppisopimuksella Norjassa**

Työpaikkana Pohjois-Norjassa sijaitseva urakoitsijayritys
(Mm. maanrakennus, kuljetus, erilaiset terästyöt)

Jakson hän suoritti kaksi tutkinnonosaa näyttöineen:
Levyrakenteiden kokoonpanohitsaaminen ja levytyötehtävissä
toimiminen.

Opiskelijan kokemuksia:

- Palkka parempi kuin Suomessa tämän vaiheen opiskelijalla
- Suomalaisia ja norjalaisia työkavereita
- Työkielet: englanti, norja, ruotsi ja suomi. Osa ei suostunut puhumaan englannin kieltä. Oppi norjan kieltä.
- Työturvallisuus Suomessa tarkempaa
- Opiskelija, joka lähtee oppisopimuksella ulkomaille tulee olla aktiivinen, oppimisenhaluinen ja mielenkiintoa uusia asioita kohtaan.

Esimerkki 1: ”Case 2, Henkilö A”: Kone- ja tuotantotekniikan opiskelija oppisopimuksella Norjassa:

Omaopettajan kokemus

Opettaja selvitti ja hoiti oppisopimukseen liittyvät lainsäädännölliset kysymykset yhteistyössä valmisteluihin osallistuneen oppisopimusasiantuntijan kanssa.

1. Oppisopimuksen edellytykset: Työsuhde, palkka, nimetty ohjaaja, työtehtävät tukevat tutkinnon tavoitteita
2. HOKSin päivitys ja oppimistavoitteet: Opettajan tuli kirjata ulkomaanjakso HOKSiin, määritellä suoritettavat tutkinnon osa(t), sopia osaamistavoitteista, suunnitella näytöt).
3. Laativat oppisopimuksen (Apprenticeship) ulkomaisen koulutustyoapaikan kanssa.

Valmistellessa oppisopimusjaksoa ulkomailla opettajan roolissa erityisesti nousivat esille selviteltäviksi asioiksi työehtoihin ja työturvallisuuteen liittyvät asiat

Kommunikointi ulkomaisen työnantajan ja opettaja välillä sekä ohjaus tapahtui etänä

Oppisopimusdokumentit allekirjoitettiin sähköisellä allekirjoituksella.

Näytöt arvioitiin etänä.

Opettaja koki prosessin helpoksi. Tätä edesauttoi myös se, että vastaanottavassa yrityksessä oli suomen kielen taitoinen henkilökunnan jäsen.

Esimerkki 2

”Case 2, Henkilö A”: Liiketoiminnan opiskelija oppisopimuksella Iso-Britanniassa

Työpaikkana 2kk ajan oli Iso-Britanniassa sijaitseva golfkeskus.

Jakson hän suoritti kaksi tutkinnonosaa näyttöineen: Customer Service ja Acting in a work community

Kaksoiskansalaisuus ja toisen huoltajan asuminen Iso-Britanniassa mahdollistivat työsopimuksen Iso-Britanniaan.

Opiskelija itse hankki paikan ja yritys maksoi palkkaa.

Opiskelija koki saaneensa hyvää ohjausta ja työyhteisössä otettiin hänet vastaan loistavasti.

Työvoimapulasta huolimatta asiat sujuivat hyvin arviointitapaamisesta sopimiseen asti, jota piti penätä.

Esimerkki 2: "Case 2, Henkilö A": Liiketoiminnan opiskelija oppisopimuksella Iso-Britanniassa

Omaopettajan kokemus:

Opiskelijan ohjaus työpaikalla sekä yhteydenpito koulun ja työpaikan välillä toimi kielen puolesta hyvin, koska työpaikka oli Englannissa ja kommunikointikielenä oli englanti. Meillä oli myös valmiina lähes kaikki tarvittavat englanninkieliset sopimus pohjat, ohjeet, tutkinnonperusteet ym (Huom! Käytössä oli aiemmat Liiketoiminnan tutkinnonperusteet).

Muutoin koko jakso meni hyvin, mutta loppuvaiheessa ei työpaikan puolelta meinannut millään löytyä aikaa näytön arviointipalaverille, vaikka siitä oli sovittu ennakkoon kirjallisesti sopimuksessa. Työpaikalla oli työvoimapula jota opiskelijan arvioijaksi lupautunut esihenkilö joutui paikkaamaan. Opettaja joutui vetoamaan näytön arvioinnin saamiseksi jo lakivelvoitteisiin Suomessa.

Opettajan kokemuksen mukaan kv-harjoittelut on helpompi toteuttaa ilman näyttöjä. Jos jaksolle haluaa sisällyttää näytön, niin helpoin on Kansainvälisessä työympäristössä toimiminen (15 osp).

Opiskelijalle oppisopimusjakso oli antoisa ja asiat sujuivat työpaikalla hyvin. Hänelle järjestyi myös joustavasti juuri niitä työtehtäviä, joita jaksolle sovitussa tutkinnonosissa täytyi päästä oppimaan ja näytöissä näyttää.

Työpaikalla oli pula työvoimasta asiakaspalvelussa ja tämän vuoksi he olivat valmiita maksamaan opiskelijalle suomalaisen TESin mukaista palkkaa.

Esimerkki 3

Parhaillaan toteutuva oppisopimusjakso Islannissa

Työpaikkana 2kk Islannissa rakennusalan yritys.

Jakson hän suorittaa yhden rakennusalan perustutkintoon liittyvän tutkinnonosan. Näyttö suoritetaan kotimaassa.

Opiskelija itse hankki paikan perhetuttujen kautta ja yritys maksaa palkkaa.

Opettaja joutui tekemään töitä sen eteen, että oppisopimus saatiin allekirjoitettua. Muutoin järjestelyt sujuneet hyvin.

Kiitos Thank You

Mirja Hietala

Kansainvälisten asioiden
koordinaattori

OSAO

Mirja.hietala@osao.fi

Puh. 040 167 9028

OSAO

